

ESBJERG OG OMEGNS SLACTERMESTERFORENING

1901 — 3. November — 1941

ESBJERG OG OMEGNS SLAGTERMESTERFORENING

I TIDEN 1901—1941

Ved Redaktør Carl Nielsen

FORORD.

Ved Udarbejdelsen af denne Oversigt over Esbjerg Slagtermesterfor-
enings Historie har der foreligget et stærkt begrænset, skriftligt Materiale,
hvorfor jeg for en stor Del har maattet bygge den op paa mundtlige Beret-
ninger. Der har kun været et Par Uger til Udarbejdelsen af Festskriftet,
som derfor maaske enkelte Steder har faaet Præg af Hastværksarbejde, og
under disse Forhold er der mulig et og andet, som burde have været med,
men som er undgaaet min Opmærksomhed. Det er dog mit Haab, at Frem-
stillingen i det væsentligste er tilfredsstillende.

Esbjerg, i Oktober 1941.

Forfatteren.

Hvad er en Slagter? Ja, der er vel ingen af os Kødspisere, som ved dette Spørgsmaal ikke straks forestiller sig en Mand med opsmøgede Ærmer, med et stort, hvidt Forklæde eller Kittel og med en Stikkniv, Kødsav og Økse som Redskaber, og hvis væsentligste Arbejde er at stikke Kniven i Halsen paa Grisen, Koen eller Kalven, skolde og svide Grisen, flaa Koen eller Kalven og derefter partere Dyret. Saadan *var* det ogsaa en Gang — i vore Forældres Tid og længere tilbage. Men den vældige Udvikling i dette Aarhundrede har næsten helt ændret dette Billede. Vor Tids Slagter er en Haandværker, der ligesom alle andre Haandværkere maa anvende 4—5 af de unge Aar for at opnaa Svendebrev. Men det er ikke nok, at han i disse Læreaar er bleven uddannet i Slagterfaget. Han skal tillige være i Besiddelse af et betydeligt Handelstalent, hvis han, naar han etablerer sig som Mester med egen Forretning, skal kunne være sikker paa sit eget og Familiens Udkomme. Udviklingen har medført, at der ogsaa i denne Henseende stilles vidtgaaende Krav til den danske Slagtermester i vor Menneskealder. Konkurrencen er stor ogsaa indenfor denne Gren af Erhvervslivet, og vor høje Levestandard her i Landet har medført, at Nutidens Slagtermester ved Siden af sin praktiske Uddannelse maa have en teoretisk og helst være lidt af en Ernæringspsykolog, i hvert Fald hvad det animalske angaar.

Indtil Aarhundredskiftet var det anderledes enkelt at drive Slagterhaandteringen. Vor Tids meget omfattende hygiejniske Krav begyndte først i sidste Halvdel af forrige Aarhundrede at dæmre. De ældste af den nulevende Generation kender Slagteren, da han virkede som *Slagter* i Ordets virkelige Betydning, dvs. selv slagtede de Dyr, hvis Kød han solgte. De fleste Landbohjem sendte mindst een Gang om Aaret Bud efter Slagteren for at faa en Gris eller Kalv slagtet til Saltbaljen. Det foregik som oftest i November Maaned, der af den Grund fik Navnet Slagtemaaned. Byslagteren tog ud paa Landet og købte de Dyr, han skulde bruge i sin Slagterforretning. Det var dengang næsten vigtigere for ham at forstaa sig paa Handel med Kreaturer, Svin og Lam end at kunne slagte Dyret og sælge Kødet. Hans største Chance laa i Opkøbet paa Landet. Det medførte, at mange Slagtermestre ved Siden af deres Haandværk drev en omfattende

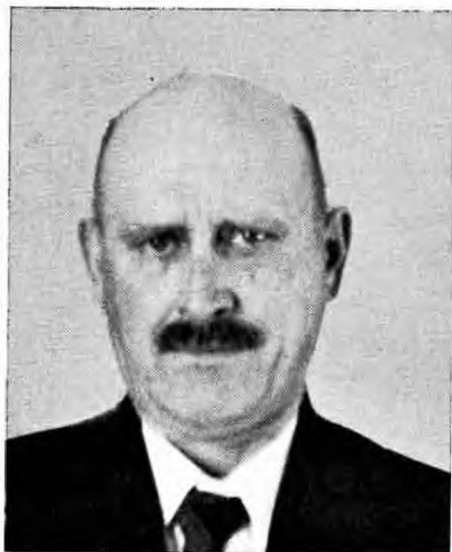
Handel med Kreaturer, Faar, Lam og Svin, og der lever endnu Slagtermestre, som i deres unge Aar har rejst rundt paa Landet, købt Kreaturer op og deltaget i de saakaldte Studedrifter til Husum, Hamborg og andre Byer sydpaa.

Derfor blev Byslagteren en kendt og som oftest velset Gæst i Bøndergaardene i Omegnen. Slagterne har altid været et frisk Folkefærd med Humør i, men der var mere Romantik og Fest over Slagterlivet i de Dage end nu. Med fuld Fart og under kraftige Piskesmeld kom Byslagteren standsmæssigt kørende ind paa Gaarden, og dermed fik Optakten et vist festligt Skær. Det gjaldt jo om at skabe god Stemning straks, og kunde Resultatet blive, at Sælgeren følte sig tilfreds med Handelen, skønt Køberen havde pudset ham, var alt, som det skulde være — set fra Slagterens Side. Men en Forudsætning herfor var unægtelig, at Slagteren forstod sig paa ogsaa at vurdere et Kreature i levende Tilstand. Det var en Side af Arbejdet, som mange af forrige og tidligere Generationer af Slagtere udviklede sig til store Mestre i.

Det skete nu og da, at der skulde drikkes Lidkøb paa Handelen, og at der blev stukket adskillige Punche ned, inden Slagtermesteren atter forlod Gaarden. Det forøgede Stemningen, der kom ekstra Smeld i Pisken, og Hesteforspandet maatte skridte ud efter bedste Evne og helst lidt til, naar Kursen blev sat ud af Gaarden. Passeredes en Kro paa Hjemvejen, som f. Eks. Tarp Kro eller Korskroen, blev der bedet, og her mødte Slagterne ofte hinanden, naar de var ude paa deres ugentlige Opkøbstournéer, og saa var det ikke uvæsentligt for ens Glorie blandt Kollegerne, at man kunde berette om, hvorledes man under Handelen havde taget Sælgeren ved Næsen. Man kunde derved altid opnaa at fremkalde nogen Misundelse blandt Kollegerne.

I de Tider var Lukketiden for Kroerne adskilligt mere elastisk end i vor Tid. Havde Lukketiden været lige saa bestemt som i 1941, vilde sandsynligvis samtlige Slagtere fra Esbjerg, der kørte ud paa Opkøbstournéer i Oplandet, være bleven noteret for Nattesæde. Det kunde somme Tider knibe med at naa tilbage til Byen, inden Solen stod op — selvom der blev skudt Genvej! Det fortælles saaledes, at en af Byens Slagtermestre, der havde været ude paa Lammeopkøb, bedede saa længe i Tarp Kro, at han foretrak at køre langs den lige Banelinie fremfor ad den bugtede Vej, da han ud paa Natten eller rettere: i de tidlige Morgentimer satte Kursen hjemad med Vognen fuld af Lam. Paa Esbjerg Jernbanestation blev der ikke ringe Overraskelse, da han — naturligvis standsmæssigt med høje Piskesmeld og saa meget Fart, som det var Hestene muligt at sætte op — kom rullende fra Jernbanelinien ind paa Perronen for at faa sine Lam ekspederet med Banen og faa Halsen skyllet med en Morgenpilsner. Han ræsonnerede, at naar han skulde

Esbjerg Slagtermesterforenings Bestyrelse 1941.

*Chr. Jensen,
Kassierer.*

*Aksel Hansen,
Næstformand.*

*Johannes Mathisen,
Formand.*

*Ejner Pedersen,
Sekretær.*

Willy Hansen.

til Banen med sin Last, kunde han lige saa godt køre direkte dertil og alt-saa følge Banelinien!

En af hans Kolleger fra Esbjerg, der havde været paa en fugtig Tur i Eg-nen Sydøst for Tjæreborg, lagde Hjemvejen tværs over Marker og Enge og gennem Sneum Aa for at skyde Genvej mod Korskroen. Han havde Vognen fuldt belæsset med Lam. I Aaen var det hele ved at komme ud og svømme, men han kom over baade med Heste og Lam. Derimod melder Historien intet om, hvornaar han naaede Esbjerg fra Korskroen.

Saaledes kunde fortælles adskillige Historier til Bekræftelse af, at Es-bjerg-Slagterne skyer hverken Ild eller Vand, hverken værre eller bedre end Kolleger Landet over.

Esbjerg har som bekendt et Valgsprog, der lyder: »Rask maa det gaa«! Det gaar helt tilbage til Esbjergs Gründerperiode, og der er ofte bleven mindet derom i Taler og Indlæg om Esbjerg, men der er næppe nogen Er-hvervsgren i Esbjerg, som dette Valgsprog med større Ret kan anvendes paa end netop Byens Slagtermestre. Det menes at være udsprunget af en *Han-delsmand*, Hans Philipsen, der omkring 1870 rejste fra Sønderjylland til Esbjerg og slog sig ned der, og det er meget sandsynligt, at det er saaledes. De Esbjerg-Slagtermestre har altid været Mænd med Fart paa. Deres Natur var netop saadan, at det skulde gaa raskt. Saaledes var det i Byens første halve Aarhundrede, og det er maaske mere udpræget i det næste halve Aar-hundrede, vi nu snart er midt i. Der var aldrig langt fra Ord til Handling. Det kan vist ogsaa de Mestre, der har staaet i Lære i Esbjerg, snakke med om.

Der har ikke i nogen anden By i Danmark været en saa stærk og hurtig Udvikling som i Esbjerg. Den var lige ved at tage Vejret fra en og anden. Men Byens Slagtermestre lod sig ikke rende over Ende af den Fart. Den passede dem tvertimod saa godt, at de ikke blot var i Fodslag med den, men nu og da et Hestehoved foran. Den Række af lyse, velindrettede og tilta-lende Slagterforretninger, som Esbjerg har i Dag, viser ialtfald, at dette Er-hverv har været helt paa Højde med Udviklingen i Danmarks Chicago.

Der er vel heller ikke noget Erhverv, som Samfundet, Staten, i de sidste 40—50 Aar har stillet større Krav til end netop Slagter-Haandværket, sær-lig i hygiejnisk Henseende, og det tjener Slagterstanden til Ære, at den selv gik foran med disse Krav. Det gælder i hvert Fald Opførelsen af offentlige Slagtehus med dertil hørende Kødkontrol, og det gælder tildels ogsaa Ind-retningen og Udstyrelsen af de Lokaler, hvorfra Kødhandelen i Dag fore-gaar.

FØR AARHUNDREDSKIFTET.

Det var i forrige Aarhundrede helt anderledes. Indtil opimod Aarhundredskiftet — og for Esbjergs Vedkommende endda nogle Aar ind i det nuværende Aarhundrede — var der ikke offentlige Slagtehuse i Byerne. Hele Kødhandelen foregik under meget primitive Former, som vilde kunne faa Nutidens kritiske Kunde til at blegne af Forfærdelse. Og dog stod det den Gang ikke daarligere til med Sundheden end nu, som Helhed, men det kan selvfølgelig ogsaa skyldes Aarsager som en fornuftigere og mere maadeholden Levemaade og mindre Lediggang og Driveri end i vor Tid.

Der krævedes ikke meget for at begynde en Slagterforretning paa egen Haand. Det vigtigste var egentlig, at man forstod sig paa den Kunst at kunne handle med levende Dyr. Havde man lært Slagterhaandværket og var i Besiddelse af et Rum, hvor Slagtningen kunde foregaa, med de dertil hørende faa Redskaber, kom alt det andet omtrent af sig selv. Ja, der skulde ogsaa helst et Hestekøretøj til. Det var nødvendigt for at komme rundt paa Landet og gøre Opkøb af levende Dyr og til Transport af Kødet til Byens Torv, hvor den meste Kødhandel foregik, eller til Rundkørsel paa Landet med Kød. Det var dog kun enkelte af Byslagterne, der kørte ud paa Landet med Kød, og maaske endnu færre, der havde en Butik, hvorfra Kødsalget kunde foregaa. De stod alle til Torvs to Gange om Ugen, i Esbjerg Onsdag og Lørdag, paa Byens daværende Torv, den nuværende Raadhusplads. Her slog man sit Kødbord og i enkelte Tilfælde tillige et Lærredstelt op, og her kom Byens Indvaanere og forsynede sig med Kød, enten det sneede eller regnede og uden Hensyn til, om Vinden hvirvlede Støv og Bakterier op i Luften omkring Kødbordet. En af Byens Dyrslæger, der havde faaet overdraget det Hverv, kom og saa paa Kødet, men nogen dybtgaaende Kødkontrol var det langt fra.

Der lever i Esbjerg flere Slagtermestre, som begyndte deres Slagtervirksomhed i den Tid: Carl Mogensen, Sjællandsgade 25, Jens Holm, Nørregade og M. Friis, Jyllandsgade 40.

De er i dette Jubilæumsaar Byens ældste Slagtermestre, der endnu driver Forretning, og begyndte alle som selvstændige Mestre i Begyndelsen af Aarhundredet, Friis og Mogensen 1905, Holm 1909.

Endnu ældre som Mestre i Esbjerg er J. H. Jakobsen, Jerne, og H. Nielsen Jepsen, Kronprinsensgade, men de driver ikke længere Forretning.

M. Friis fortæller, at han lige til Udbrudet af Verdenskrigen kørte paa Landet med Kød. To Gange om Ugen stod han paa Byens Torv med Kød og ellers »huserede« han ligesom de fleste andre af Byens Slagtere, d. v. s. at de gik rundt fra Dør til Dør med forskelligt Kød paa et Kødtrug. Dette Kødtrug ses anvendt ogsaa i Nutiden, naar Slagtermesteren bringer bestilt Kød

ud til en Kunde. Det bliver dog stadig sjældnere. Udbringningen foregaar nu oftest som ved al anden Pakkeudbringning af en Bydreng med Varecykle.

Slagtermester H. Nielsen Jepsen, der startede som Mester 1899 i Kronprinsensgade, hvor han ikke mere driver Forretning, men er ældst som Mester i Esbjerg, giver en lignende Fremstilling af Slagterlivet i de Dage.

Jens Holm mener, at der omkring Aarhundredskiftet kun var 6—7 Slagterbutikker i Esbjerg. Han kom allerede 1899 til Esbjerg men startede først i 1909 som selvstændig Mester.

Carl Mogensen kom ogsaa til Esbjerg 1899 som Slagter paa Statens Eksportslagteri paa Havnen, den Gang bortforpagtet til Nielsen Ladefoged, London, og Slagtermester Hertz, Esbjerg. Her slagtedes den Gang hvert Efteraar 5—6000 Faar og Polte til England, fortæller Mogensen. Efter at han havde begyndt sin egen Slagterforretning, kørte han de fire af Ugens Dage ud paa Landet for at købe Lam, Faar og Kalve til København og Kreaturer til sin egen Forretning.

Allerede den Gang begyndte Slagtermestrene at købe paa Eksportmarkedet i Esbjerg, og det udviklede sig ret hurtigt til, at alle Kreaturer, der skulde bruges i Slagterforretningerne i Esbjerg, blev købt paa dette Marked, og det blev som Følge deraf sjældnere og sjældnere, at Slagtermestrene tog ud paa Indkøbstourneer i Oplandet.

Nu er det faktisk kun de saakaldte en gros Slagtere, i Esbjerg Frantz Pacharzina jun. og Carl Mathiasen, der tager rundt paa Landet og køber Kreaturer op til Slagtning, og derefter sælger Kødets til Slagtermestrenes Detailforretninger.

Denne Udvikling beklager alle de ældre Slagtermestre, der kørte rundt paa Landet paa Opkøb, idet de regner disse Opkøbstourneer som noget af det bedste og mest interessante ved hele Slagteriprofessionen. De var som Regel ogsaa det mest udbyttegivende i finansiell Henseende, navnlig for de Mestre, der ved Siden af Kødhandelen drev Handel med levende Kreaturer, og det gjorde mange af dem.

Enhver maa bøje sig for Udviklingens Lov, og det er naturligvis ogsaa sket for Slagtermestrenes Vedkommende.

KØDKONTROL — OFFENTLIGE SLAGTEHUSE.

Kødkontrol er en ældgammel Foranstaltning. Allerede i Oldtidens Kulturstater fandtes Bestemmelser vedrørende Anvendeligheden af Dyrenes Kød — saaledes skelnede Ægypterne mellem »rene« og »urene« Dyrearter, og der var en meget nøje Undersøgelse af de Dyr, der ofredes eller spistes af Præsterne. I Mosebøgerne findes en Række Bestemmelser om syge Dyrs

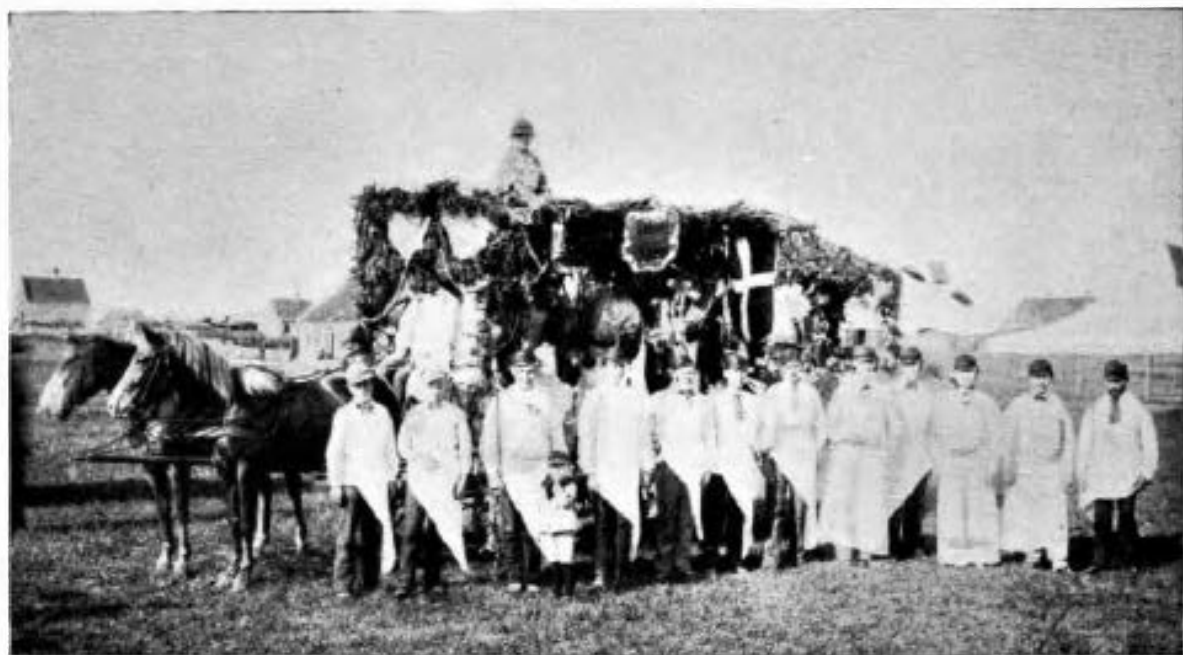
Kød og om fordærvet Kød. I Rom foretoges Undersøgelse af det Kød, der blev falbudt som Menneskeføde.

Fra Middelalderen og fremefter gik Tyskland i Spidsen for en ordnet Kødkontrol, og allerede 1276 oprettedes i Augsburg et offentligt Slagtehus med Slagtetvang. Senere fulgte de fleste andre tyske Byer efter.

I Danmark holdt Slagterlavet Justits indenfor sine egne Rækker. I en af Slagtelavets Love af 1683 hedder det: »Befinder nogen befængt eller selvdødt Kvæg at falbyde, have et halv Hundrede Rigsdaler til Børnehuset forbrudt«. Det var mange Penge den Gang og skulde nok virke tilstrækkeligt afskrækkende.

1881 begyndte man i København ganske smaat at indføre offentlig Kontrol med det falbudte Kød, men da havde Slagtermesterorganisationerne forlængst rejst Spørgsmaalet, og det skyldtes deres Initiativ, at vi de følgende Aar efterhaanden kom ind paa den moderne Kødkontrol i hele Landet. Her skal blot mindes om, at »Centralkomiteén« for Slagterforeninger i Jylland 1878 med stor Energi rejste Spørgsmaalet om offentlige Slagtehuse og Kødkontrol med »kyndige Fagmænd« bestaaende af Dyrlæger og Slagtere tilsammen. Man indgav til Justitsminister Nellemann et Forslag om fælles Slagtehus i hver By og med Ansættelse af en Slagtermester og en Veterinær som Synsmænd. Endvidere, at Synet foretages paa Kreaturer i levende og slagtet Tilstand, at usynet Kød ikke maa sælges og at det muligt bestemmes ved Lov, at Sælgeren af et Kreaturet garanterer for dets Sundhed.

Disse Krav eller de fleste af dem er nu forlængst gennemført og danner Grundlaget for den Kødkontrol, vi har i Dag. Kun paa det sidste Punkt

Slagtervognen i Haandværkeroptoget ved Esbjergs 25 Aars Jubilæum 1893.

glippede det til stor Skade for Slagtermestrene, der navnlig under de unormale Forhold, Krigen har medført, ofte har lidt meget følelige Tab, fordi der savnedes Bestemmelser, hvorefter Sælgerne af usunde Kreaturer kunde rammes. Men nu har Rigsdagen endelig faaet et Lovforslag om tuberkuløse Kreaturer til Behandling, og det vil antagelig være Lov, inden Aaret er rundet ud.

Esbjerg fik sit offentlige Slagtehus 1904 og sin første Sundhedsvedtægt 12. November 1884, altsaa paa en Tid, hvor Byen endnu var en Stationsby eller Landsby uden Købstadsrettigheder. Allerede fra Esbjergs allerførste Tid, saasnart Eksporten til England var begyndt, havde Eksportørerne gennemført Dyrlægekontrol med de Dyr, der afsendtes fra Esbjerg, og 25. Februar 1876 blev dette paabudt ved Lov. Men med det Kød, der forhandlede i Byen, var der ingen eller meget lidt Kontrol. Man stolede paa Slagtermestrenes gode Samvittighed, og det har vel ogsaa som Regel kunnet slaa til, men ingen kan vare sig for braadne Kar, Slagterne heller ikke, og det har været medvirkende Aarsag til, at Kravet om offentlig Kødkontrol blev rejst af Slagtermestrene selv.

Først med Kødkontrolloven af 1932 gennemførte Rigsdagen de af de jyske Slagtermesterforeningers Sammenslutning rejste Krav om Statskødkontrol, idet denne Lov bestemte, at der inden 1938 i alle Kommuner her i Landet skulde være indført Kødkontrol. Dermed var Kravet om obligatorisk Kødkontrol gennemført for hele Landet.

For Esbjergs Vedkommende foregaar denne Kontrol paa det offentlige Slagtehus, hvor tvungen Slagtning er paabudt. Al Slagtning af de Dyr, hvis Kød forhandles i Esbjerg, skal foregaa her, og som Følge deraf har der ikke, siden vi fik det offentlige Slagtehus, været Slagtning hos den enkelte Slagtermester. Han fungerer derefter nærmest som Kødhandler — *Kødmanger*, som endnu i det 16. Aarhundrede var den almindelige danske Betegnelse for en Slagter i Grundbetydningen: Kødhandler. (Købmagergade i København er f. Eks. en Afledning heraf — den hed oprindelig Kødmangergade) . .

Kødkontrollen er nu meget grundig, ja haarfin. Den foretages paa det offentlige Slagtehus af Stadsdyrlæge A. R. Krogsgaard. Svineslagterierne, hvorfra Slagterne faar Svinekød til Forhandling, har deres egen Dyr læge.

SLAGTERMESTRENE ORGANISERER SIG.

Den første Slagtermester, der slog sig ned i Esbjerg, var, saa vidt det har kunnet oplyses, Jens Chr. Sieburg, der kom til Esbjerg fra Haderslev omkring 1870 og begyndte Slagtevirksomhed her paa en Tid, hvor der kun var nogle Hundrede Indbyggere, de Folk, som var beskæftiget ved Havne-

anlægget, indbefattet. Ved Siden af sin Slagtevirksomhed rejste han, som flere af hans Kolleger senere, til Hamborg, Itzeho eller Husum med Kreaturer. Han døde i Midten af 80-erne. Hans Søn drev ogsaa en Overgang nogen Slagterivirksomhed her i Byen, men flyttede saa til Varde, der jo dengang var Hovedbyen her paa Vestkysten. Flere af de Slagtere, der efter ham begyndte Slagterforretninger i Esbjerg, havde lært Faget i Varde.

Der foreligger iøvrigt meget faa Oplysninger om de Esbjerg-Slagtermestre fra 1870 til 1900. Med Byens rivende Vækst er der efterhaanden kommen en Del og har slaaet sig ned her, men enhver hyttede sig, som han bedst kunde, og noget Sammenhold mellem dem synes der ikke at have været ud over den Kontrol, de var enige om at føre med de Landslagtere eller Landmandskoner, som mødte i Esbjerg paa Torvedage med Kød, der ikke altid var lige appetitligt. Det er heldigvis et Fænomen, som den nuværende Generation ikke kender.

Imidlertid vaagnede ogsaa i Esbjerg Erkendelsen af, at Sammenhold gør stærk. Alle andre Fag havde dannet deres Organisation, og Forstaaelsen af, at der løftes bedst i Flok, var ved Aarhundredskiftet slaaet saa meget igenem hos Esbjergs Slagtermestre, at det i 1901 lykkedes at faa dannet en Forening. Den skal være bleven stiftet ved en Generalforsamling den 3. Novbr., men der foreligger ingen som helst Optegnelser fra den Tid. Den Fane, som Foreningens Kvinder med Fruerne August Olsen og Pacharzina i Spidsen skænkede Foreningen, bærer Indskriften: »Esbjerg Slagtermesteforening. Stiftet 3/11 1901«. Foreningen virkede godt en halv Snes Aar, men under Verdenskrigen sygnede den hen, og den Protokol, der var bleven ført, bortkom. Der foreligger derfor meget faa konkrete Oplysninger om Foreningens Arbejde i den Tid, ligesom ingen nu erindrer, hvem der var i Bestyrelsen i de første Aar.

Navne som Pacharzina, August Olsen, L. Hertz, Hestbech, Rebling, Lauritz Pedersen, Storch, Clasen Jensen, Rotgaardt, Carl Mogensen og Hans Nielsen Jepsen var i Forgrunden og var vist alle en Periode i Bestyrelsen. Det vides i alt Fald, at Pacharzina har været Formand for Foreningen. De er nu alle med Undtagelse af Carl Mogensen og H. N. Jepsen døde eller rejst fra Byen.

Slagtermester H. Nielsen Jepsen oplyser, at ved Stiftelsesmødet den 3. November 1901 var følgende Slagtermestre tilstede: P. Stork, F. Frida, H. Hansen, August Olsen, H. Jensen, L. Hertz, E. Hestbeck, F. Pacharzina, Clasen Jensen, St. Sand, R. Lorentz, V. Jespersen, Meiling, E. Rotgaardt og H. Nielsen Jepsen. Kun sidstnævnte lever endnu i Esbjerg, Meiling og Rotgaardt rejste senere til Amerika og P. Stork til København — alle de øvrige er døde.

Det kollegiale Samvær under festlige Former spillede en ikke ringe

Rolle i Esbjerg Slagtermesterforenings første Aar. Livet formede sig jo dengang for alle anderledes let og lyst end efter Verdenskrigens Udbrud 1914, de efter den Krig følgende Kriseaar og nu den anden Verdenskrig. Der var saaledes hver Sommer en Udflugt, der foregik med Hestekøretøj til en af Omegnens Kroer, hyppigst Guldager Kro. Det kunde da ske, at Udflugts-selskabet paa Hjemvejen ud paa Natten passerede en eller anden af Festsdeltagerne, der var bleven trætte og søvnige og havde lagt sig til Hvile i en Vejgrøft. Det berettes saaledes, at de hjemvendende Festsdeltagere en Nat efter en Udflugtsaften i Guldager Kro standsede ved en af Deltagerne, der havde lagt sig i en Grøft ved Sanatoriet og var allerede ved at slumre blideligt ind, da han blev vækket med Spørgsmaalet: Vil du ikke med hjem? Nej, svarede han, hvorfor det? A legger da saa møj hæsle godt her!

Maaske det var netop ved denne Udflugt, at man morede sig saa godt, at ingen tænkte paa Kassen, og da Regningen blev præsenteret, viste det sig, at den var betydeligt fyldigere end Foreningens Pengekasse. Enten det nu var nødvendigt eller ej, klarede Kassereren den Situation med en flot Haandbevægelse og sagde: Spiller ingen Rolle. Vi sætter Fanen i Pant, til vi kommer ud med Pengene. Det er muligt, at det for ham blot har været en behagelig Anledning til ikke den Nat at føre Fanen med tilbage. Et Par Dage senere hentede han den og betalte Kroejeren hans Tilgodehavende.

Det skete ogsaa, at der paa Hjemturen fra Udflugtsstedet, der ikke sjældent foregik hen paa Morgen (saa Mestrene lige kunde naa hjem, til Butikken skulde lukkes op) etableredes Kapkørsel. H. Nielsen Jepsen havde en Hest, der hed »Lise«. Den kunde skridte godt ud og holdt med Glans Stillingen under en saadan Kapkørsel fra Tarp Kro til Esbjerg. En af Kollegernes Heste opgav undervejs fuldstændig Ævred og blev stædigt staaende paa Stedet. Hvornaar det lykkedes Slagteren at naa ind til Esbjerg med den, fortaber sig i det dunkle.

Dette maa ikke opfattes anderledes, end at Slagtermestrene, naar de nogle Gange om Aaret holdt Fest, kunde slaa sig løs fra Dagliglivets Arbejde og Besværligheder og more sig. Til daglig var det alt andet end Fest at være Slagtermester. Dagens Arbejde begyndte ofte Kl. 4—5 om Morgen, og naar Slagtermesteren ud paa Aftenen vendte hjem fra sin Opkøbstourne paa Landet, medførende det Dyr, han havde købt til Slagtning, maatte han ikke sjældent gaa i Gang med Slagtningen, assisteret af sin Hustru, der holdt Petroleumslampen for ham, saa han kunde faa Lys til det natlige Arbejde.

En væsentlig Del af Foreningens Arbejde dengang var Oprettelsen af en Assurancekasse til Imødegaaelse af Tab ved 2. Kl.s Stempel og til Støtte for Kolleger, der havde Uheld med Slagtning af et sygt Dyr. Der blev i Indskud betalt 2 Kr. pr. Okse. Af Kassens Midler udlaantes Penge mod

et lille Depositum. Disse Udlaansbeløb gik ofte tabt, og det var vel den egentlige Aarsag til, at Assurancekassen ret hurtigt afgik ved en stille Død. Ved Opløsningen af den delte Medlemmerne de Penge, der var tilbage.

Foreningen førte derefter en hensygnende Tilværelse og gik næsten helt i Staa. Flere af de ældre nulevende Medlemmer mener, at der stadig betales et lille Kontingent, men i hvert Fald under Verdenskrigen hørte man ellers ikke ret meget til den.

REKONSTRUKTION I 1918.

I 1918 rejste sig Bestræbelser for at faa nyt Liv pustet i den sovende Forening, og paa et Møde den 3. Septbr. paa Esbjerg Højskolehjem vedtoges det at genstifte Foreningen under Navnet »Esbjerg og Omegns Slagtermesterforening«, og paa dette Møde skabtes Grundlaget for Foreningens fremtidige Virke.

Forhandlingsprotokollen fra denne Rekonstruktionstid er opbevaret og viser, at det er et omfattende Arbejde, den genstiftede Forening har udført op til vore Dage. I Magnus Sillasen fik Foreningen en Formand, der var velegnet, og som havde Vilje til at gøre et Arbejde til Fordel for sin Stand. Det skyldes for en stor Del ham og hans Efterfølgere, at Esbjerg Slagtermesterforening siden har været Stillingen voksen og ført en saglig og god Kamp for Slagtermestrenes Rettigheder. Paa nogle faa Undtagelser nær sluttede samtlige Esbjerg-Slagtermestre op om Foreningen og deltog flittigt

Slagtervognen ved Rundskuedagen i Esbjerg 1924, tilkendt 1. Præmie.

i dens Møder. Det gik ikke altid lydløst ved disse Møder. Der var Medlemmer, som nu og da opponerede endog ret kraftigt og ikke altid lige parlamentarisk mod Bestyrelsens Beslutninger; men det viste netop, at der nu var kommen rigtigt Liv i Foreningen, og den Modstand, Bestyrelsen kunde møde ved Generalforsamlinger, skabte en gavnlig Vekselvirkning til Fordel for Foreningens Arbejde. Trods de Rivninger, der kunde være, holdt Medlemmerne sammen om deres Forening, fordi de følte, at nu blev der gjort et Arbejde, som var til fælles Bedste. Saaledes var Stillingen dengang, og saaledes er den ogsaa i Dag.

Foreningen blev genstiftet med et halvt Hundrede Medlemmer, og til Bestyrelse valgtes Slagtermestrene L. Hertz, Chr. Johansen, F. Mathisen, Lauritz Pedersen og M. Sillasen. Hertz blev valgt til Formand, men afløstes Aaret efter af Magnus Sillasen, der i mange Aar beklædte den Post. F. Mathisen blev Kasserer. L. Hertz havde — det noteres for en Fuldstændigheds Skyld — Aaret 1900 deltaget i et Møde i Randers, hvor Spørgsmaalet om en jysk Centralforening for Slagtermestre drøftedes, og her blev det første Skridt gjort til den senere paa Aaret startede Centralforening.

Den genstiftede Forening stod aaben for alle Slagtermestre, der »har ført et hæderligt Liv, og som der intet er at udsætte paa fra Medlemmernes Side«.

TARMSALGET.

Et af de Spørgsmaal, som beskæftigede Foreningen meget, var Ordningen af Tarmsalget. Hovedparten af Tarmene var hidtil aftaget af Schaub & Co.s Fabrikker i Jerne, en Filial fra Hamborg, der dog efter faa Aars Forløb blev en selvstændig Virksomhed, sammensluttet med en Række lignende Virksomheder i andre danske Byer, men med Hovedkontor i Esbjerg.

Bestyrelsen søgte at faa Medlemmernes Tilslutning til et samlet Salg af Tarme og Ben, men der var mange Meninger om det Spørgsmaal, og det lykkedes aldrig at opnaa fuld Enighed herom. Sagen var første Gang rejst af Bestyrelsen paa en Generalforsamling den 9. Maj 1919. Under Debatten herom blev det foreslaaet, at Foreningen i Stedet for fælles Salg af Tarme skulde gaa i Brechen for Oprettelsen af et Renseri paa det offentlige Slagtehus, hvor Tarmene kunde blive rensat og saltet af Slagterne selv. Forhandlingen resulterede i, at Foreningen indsendte Andragende til Sundhedskommissionen om Tilladelse til Oprettelse af et saadant Renseri, men der blev givet Afslag. Paa samme Møde vedtoges det at ansøge Kommunen om Anlæg af et Kølehus ved Slagteriet og om at faa Slagtetiden forlænget i Sommermaanederne, men ogsaa disse to Andragender blev mødt med Afslag.

Chr. Klindt

Telefon 61

opkøber:

Skind

Huder

Talg

Omgaaende Afregning

ESBJERG

SVINESLAGTERI

Aktieselskab

Telefoner: 153 og 1453

Tarmspørgsmaalet var et paa Generalforsamlingerne stadigt tilbagevendende Emne. Et indigneret Medlem udtalte paa et Møde i 1920, at det var en Skandale, som Tarmene blev behandlet, »der tyvstjæles en Mængde Talg med Tarmene«. Det var som nævnt i 1920, kort efter Afslutningen af Verdenskrigen, hvor Fedthungeren i de europæiske Lande endnu langt fra var tilfredsstillet, saa alt, hvad der havde med Fedtstoffer at gøre, gik af »som varmt Brød«. Det lykkedes imidlertid heller ikke paa dette Møde at komme til noget Resultat i denne Sag, men paa et Møde den 16. Maj 1922 besluttede Bestyrelsen at anmode Byraadets Slagtehusudvalg om at faa Hesteslagteriet ved det offentlige Slagtehus, der stod ubenyttet, indrettet til Tarmrenseri, saa Foreningens Medlemmer selv kunde forarbejde deres Tarme der. Denne Gang lykkedes det at faa Sundhedskommissionens Tilslutning, og Renseriets blev oprettet. Men paa en Generalforsamling samme Aar den 19. Oktober, hvor Landsforeningens Formand, P. Larsen, Vejle, var til Stede, var det ikke lutter Begejstring for Sagens Løsning, der kom til Udtryk. Det var navnlig Salget af Tarmene fra det ny Renseri, der var Uenighed om, og det skyldtes for en Del, at Situationen paa Tarmmarkedet tegnede usikkert. Priserne raslede nedad, og det medførte, at det paa en Generalforsamling det følgende Aar vedtoges, at der ikke skulde foretages videre i denne Sag, saa længe Forholdene var saa daarlige.

Det var ellers ikke Smaabeløb, det samlede Salg af Tarme og Ben beløb sig til. I Marts 1937 kunde saaledes udbetales 6213 Kr. til de daværende Medlemmer ud over, hvad de havde faaet afregnet for hver Leverance. Det viser, hvad man kan faa ud af Sammenhold.

ANDRE STØRRE OPGAVER.

Af andre Spørgsmaal, som Bestyrelsen arbejdede med efter 1918, maa først og fremmest nævnes Assurancen for Kreaturer, der blev kasserede, kogt eller saltede. Som tidligere omtalt var der en saadan Assurancekasse i den første halve Snes Aar af Foreningens Virksomhed. Sagen blev af Bestyrelsen genrejst paa en Generalforsamling 1920, og paa et Møde den 18. Marts 1921 vedtoges det at starte Assurancekassen paany. Kun Heste og Kreaturer paa over 100 kg slagtet Vægt kunde komme ind under den. Men der var ingen rigtig Stemning for den, og det Udvalg, der arbejdede med den, opgav allerede efter tre Maaneders Forløb Ævred, betalte Indskyderne deres Andel tilbage og lod hele dette Arbejde gaa ind under »skønne, spildte Kræfter«.

Der var imidlertid nok endda for Bestyrelsen. Da Esbjerg 1919 fik Besøg af en tysk Minestrygerflotille, sørgede Bestyrelsen for, at Slagtermestrene i Esbjerg fik en fælles Kødleverance til disse Skibe. Tænk, om noget lignende kunde være lykkedes efter 9. April 1940! Der har siden nævnte Dag været store Kødleverancer til Besættelsesmagten, men de er gaaet gennem enkelte af Byens Slagterforretninger.

1921 sendte Bestyrelsen et nyt Andragende til Myndighederne om Anlæg af et Kølehus ved Slagtehuset, men fik ogsaa denne Gang Afslag, og man maatte derefter søge denne for Slagtermestrene betydningsfulde Sag løst ved at leje Kølerum paa Isværket. Det kostede Foreningen 400 Kr. maanedlig.

I disse Aar var Kødhandelen og især Sammenblandingen af Oksekød og Hestekød et stærkt diskuteret Emne paa Møderne. Der rejstes Krav om en Adskillelse af Handel med Hestekød og Oksekød, men Stemningen blandt Medlemmerne stod omtrent lige for og imod, og Resultatet blev derfor, at Sagens Løsning overlodes til Myndighederne.

Og i denne Forbindelse blev Forholdene i Byens Viktualieforretninger ogsaa taget op af Bestyrelsen, der i 1924 sendte Politimesteren en Skrivelse, hvori Opmærksomheden henledtes paa, at flere af Byens Viktualiehandlere i Uoverensstemmelse med Sundhedsvedtægten forhandlede ferskt Kød sammen med ildelugtende Varer som Ost og Sild.

**Esbjerg
Eksportmarked**

L. E. Dujardin

**Esbjerg
Fjerkræslagteri**

Aage E. Dujardin

**Esbjerg
Eksportslagteri**

L. E. Dujardin

Aktieselskabet

C. J. Christensen

Telf. 125 (3 Lin.)

en gros

Telf. 125 (3 Lin.)

Fedtposer

Økonomiruller

Pergamentpapir

Forud for alt dette havde Foreningens Formand, Magnus Sillasen, paa et Møde i August 1919 foreslaaet, at 1. og 2. Klasses Kød ikke forhandlede i samme Butik, men det blev henlagt, da der ikke var nogen Stemning for det.

For Bestyrelsen var Forholdene i 20-erne ikke altid lige behagelige. Det ses i Protokollen, at Bølgerne til Tider gik ret højt. Der var med andre Ord rigtig frisk Vesterhavsbrise, naar Medlemmerne kaldtes sammen til Drøftelse af Spørgsmaal som det allerede omtalte Tarmsalg, Kødpriser, Hudeauktion, Kølehus og meget andet, og det betød igen, at nu var der kommen rigtigt Liv i Foreningen, men Bølgerne gik aldrig højere, end Kollegialitets- og Samfølelsen kunde bære. Tværtimod voksede Foreningen i indre Kraft og Styrke, og Forstaaelsen af Sammenholdets Betydning for den enkelte og for Standen som Helhed led intet Skaar, selvom et Medlem nu og da udtrykte sig paa en noget haandfast Maade.

Størst Røre indenfor Foreningen fremkaldte Bestræbelserne for at undgaa urimeligt lave Kødpriser, som gjorde det vanskeligt for ikke at sige umuligt for de enkelte Slagtermestre at faa et tilfredsstillende økonomisk Udbytte af Arbejdet. Dette var særligt fremtrædende omkring 1925. Dette Aar vedtoges det paa et Møde, at der ikke maatte annonceres i Bladene med urimeligt lave Priser, og at Overtrædelser kunde straffes med Bøder paa 500 Kr. eller Eksklusion, hvis Overtrædelserne fortsattes. Beklageligvis blev denne Vedtagelse ikke respekteret af alle Medlemmer. Enkelte trodsede Forbudet, og Følgen blev en regulær Kødkrig og en fortsat Trykken af Priserne, som efterhaanden kom til at ligge betydeligt under Kødpriserne i andre Byer.

Det fremkaldte stærk Uro indenfor Foreningen. Paa en Generalforsamling den 22. September samme Aar nedlagde Bestyrelsen sit Mandat som en Protest mod disse uholdbare Tilstande, men gik dog ind paa at fortsætte

Schaub & Co.s Fabriker

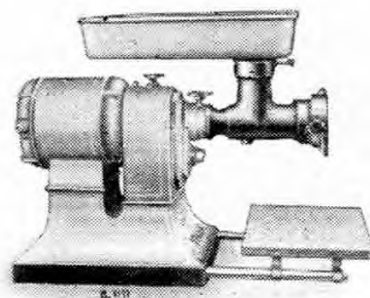
A. m. b. A.

Esbjerg Tlf. 141

anbefaler sig til de
Herrer Slagtermestre med alt i Svine-
og Kreaturtarme.

Specialitet: **Medistertarme**

Gør et Forsøg og De bliver tilfreds.

Tiger er uovertruffen i Arbejdsydelse

Tiger køber enhver, der vil have en

1. Klasses Maskine

A.S „Strømmen”

Randers

Telefon 2752 (3 Linier)

til Nytaar, og de følgende Maaneder gled saa alt igen ind i nogenlunde normale Forhold.

Medens vi er ved Kødpriserne i Esbjerg, kan der være Anledning til at fremhæve, at de altid har været saaledes, at der i hvert Fald for Forbrugerne ikke har været Grund til berettiget Klage, naar disse Priser sammenlignes med Kødpriserne i andre Byer. Konkurrencen indenfor Kødbranchen her i Byen har holdt Priserne nede paa et Niveau, som var mere til Forbrugernes end til Forhandlernes Fordel.

Under den nuværende Krig har Slagtermestrene efter Indførelse af Maksimalpriser for Kød haft store Vanskeligheder at kæmpe med som Følge af for ringe Tilførsel til Eksportmarkederne og unormale Forhold i Kødbyen i København, hvilket afspejlede sig i Artikler i den stedlige Presse. Det fremgik heraf, at Slagtermestrene i Esbjerg en længere Periode maatte betale Overpris paa Eksportmarkedet for overhovedet at kunne faa det fornødne Oksekød, men samtidig overholdt de nøje Maksimalprisbestemmelserne. Følgen heraf var naturligvis en for Slagtermestrene meget begrænset Avance ved Kødsalget. Der var af Landbrugsministeriet fastsat

Priser for Salg af Kreaturer til Eksport, og det har vel været Meningen, at disse Priser ogsaa skulde gælde for Salg til Hjemmemarkedet. Under Besættelsen skal der hver Maaned leveres saa og saa mange Kreaturer til Eksport, og det har gennem den formindskede Tilførsel til Eksportmarkederne i 1941 bevirket, at der blev færre Kreaturer til Hjemmemarkedet, og saa kom Overpriserne, bl. a. ogsaa som Følge af særlige, uheldige Forhold i Hovedstaden. Den Skævhed, der herved fremkom, blev dog rettet, efter at Sagen var draget frem i de stedlige Blade.

Under Rundskuedagen i Esbjerg 1924 deltog Foreningen i et Optog med levende Dyr paa en Vogn, ledsaget af Mestre i hvide Kitler og store, sorte Hatte, Svende i sribet Frakke og uden Hat og Drenge i sribede Bluser. Vognen fik 1. Pr.

Den 23. April 1925 havde Foreningen Hudeauktioner paa Dagsordenen med Indledning af Slagtermester Randvig, Vejle, men under den følgende Forhandling var Stemningen overvejende imod saadanne Auktioner, og Sagen fik derfor Lov til at hvile, til Grosserer Holger Meyer et Par Aar senere kom til Esbjerg og talte om Hudeauktionens Fordele, og nu nedsattes et Udvalg til at arbejde videre med dette Spørgsmaal, som det paa et senere Møde vedtoges at slutte op om.

Slagtermester Frantz Pacharzina sen. havde været virksom for Oprettelsen af en Understøttelseskasse. Spørgsmaalet om Pensionsfond blev behandlet paa et Møde den 29. Oktober 1928, hvor Slagtermester P. Larsen, Vejle, var kommen til Stede og gav Oplysninger om, hvorledes dette Spørgsmaal var løst andre Steder. Der var herom en livlig Forhandling, der viste stor Interesse for Sagen, og en Afstemning gav til Resultat, at samtlige Medlemmer stemte for Tilslutning til Oprettelsen af en Understøttelsesforening i Tilslutning til Landsforeningen.

I Sommeren 1927 var Esbjerg Slagtermesterforening Vært for Landsforeningens Aarsmøde her. Paa dette Møde blev Landsforeningens Fane

Aage Nielsen *Telf. 680*

Frodesgade 158

Agentur for

Andels-Svineslagteriet . Kolding

Aarhus Salattfabrik

v. Niels Pedersen

1. Klasses Salater

Ogsaa Deres Ordre
ekspederes omhyg-
geligt

Repr. for Esbjerg

Peter Thøgersen

Telf. 567

Robert Reintoft

Papir en gros

Telefon 515 - 516**Postkonto 39457**

Varde

Stort Lager

Hurtig Ekspedition

Franco Levering

A/S Henning

Pedersen

**Slagter-
Værktøj**

Telefon 373 . 1173

indviet. Slagtermester Chr. Jensen (»Mekaniken«) var Fanebærer, Slagtermestrene Aksel Hansen, Johannes Mathisen, Magnus Sillasen og P. Gundersen Fanejunkere.

Spørgsmaalet om tuberkuløse Kreaturer har ofte været til Behandling paa Foreningens Møder ogsaa i den nyere Tid. Paa en Generalforsamling den 2. August 1937 vedtoges det at rette en Henvendelse desangaaende til Kredsens Folketingsmand og søge at formaa ham til at bringe det frem paa Rigsdagen. Først nu ved Slutningen af 1941 er der Udsigt til at faa en Løsning paa denne Sag. Det var ogsaa Slagtermesterforeningen, der tog Initiativet til, og for ca. et Aar siden fik gennemført, at Blodet paa det offentlige Slagtehus, der hidtil var løbet i Kloaken, blev solgt til Blodmel, og dette er allerede nu, knap et Aar efter ved at blive en Overskudsforretning, skønt der var ret store Startudgifter. Nu er det faktisk saaledes, at der intet som helst gaar til Spilde af et slagtet Dyr.

Esbjerg Slagtermesterforening fik sin Fane 1905, skænket af Foreningens Damer. Initiativet hertil var udgaaet fra Pacharzina og August Olsen.

Der har været Opgaver nok for de forskellige Bestyrelser at arbejde med, og som Regel er det lykkedes at finde en god Løsning paa dem, selv om der til Tider har været en Del Modstand at overvinde. Ved Siden af Arbejdet har det festlige Samvær haft sin ikke uvæsentlige Andel i Foreningens Trivsel. Hver Sommer er der arrangeret Udflugter til forskellige Steder i Omegnen, og disse festlige Sammenkomster har bidraget deres til at styrke Sammenholdet. Foreningen kan glæde sig ved et ret konstant Medlemstal paa omkring de 50, og det er forlængst gaaet op for Slagtermestrene, at Sammenhold gør stærk.

I de senere Aar er Arbejdet indenfor Foreningen gaaet sin rolige Gang uden større Gnidninger, og Foreningen er i Dag saa sund og livskraftig som nogensinde.

Der er meget, som Foreningen i Løbet af de svundne 40 Aar har taget sig af til Gavn og Glæde for den enkelte Slagtermester og til Højnelse af Standen. Den Linie, der blev trukket op ved Genstiftelsen i 1918, er bleven fulgt og yderligere udbygget af de skiftende Bestyrelser, og det skyldes først og fremmest deres maalbevidste Arbejde, naar Foreningen nu i sit 40. Aar staar med en fra alle Sider anerkendt Autoritet.

Men ogsaa Medlemmerne har en væsentlig Del af Æren ved denne Udvikling. Og her tænkes ikke mindst paa den samvittighedsfulde Betjening, der ydes Kunderne i de Esbjerg-Slagterforretninger, der ligefrem lyser af Renhed og Properhed. Der er i de senere Aar lagt stor Vægt paa, at Kødhandelen i Esbjerg kan foregaa under saa tiltalende og hygiejniske Former som muligt, og det er virkelig smukke Resultater, der er opnaaet paa det Omraade.

Det er ellers ikke smaa Krav, der stilles til en moderne udstyret Slagterforretning i vore Dage: Fliser paa Væggene, Mosaikgulv, Marmordisk, Glasmontre, Fryseanlæg og kostbare Anskaffelser som Paalægsmaskiner, Kødhakker, Hurtighakker, Røgeovn og store, sindrigt indrettede Vægte med mere. De Folk, der forestaar Ekspeditionen i Butikken, er iført rene, hvide Kitler, men det er maaske et Spørgsmaal, om de vedblivende kan gennemføre det under denne Krigs skrappe Sæberationering, hvor Slagterne er udelukket fra videre Ekstratildeling af Sæbemærker. . . .

MÆNDENE, DER GJORDE ARBEJDET.

Adskillige af Byens Slagtermestre er i Aarenes Løb bleven betroet et Tillidshverv indenfor Foreningen som Bestyrelsesmedlem eller som Medlem af særlige Udvalg.

Desværre har det ved Udarbejdelsen af dette Jubilæumsskrift ikke været

P. Jensens *Tarmhandel*

en gros - en detail
Import & Export

anbefaler sig med alle Slags velbearbejdede Tarme

Telefoner: Kontor 2180, Slagtehallen 271, Privat 1099

Ejner Dahls

Blomstergartneri

leverer altid en flot

Blomsterdekoration

Jyllandsgade . Telf. 1726

J. B. HARTVIG

opkøber

Skind

Huder

Talg

Jern

Metaller

Telefon 1315

muligt at faa konstateret, hvem der var Formænd eller Medlem af Bestyrelsen i Slagtermesterforeningens første Periode til Verdenskrigen. Men Navne som Frantz Pacharzina, E. Hestbech, Hertz, Laurids Pedersen, H. N. Jepsen og August Olsen var i Forgrunden, og det vides i alt Fald, at Pacharzina, Aug. Olsen og E. Hestbech i flere Aar var Foreningens Formænd og udførte et stort Arbejde for deres Stand. Pacharzina, der var født i Oberschlesien, men som ung og som Fagmand til Fingerspidserne blev ansat paa Varde Svineslagteri, etablerede sig 1889 som Slagtermester i Esbjerg, og her kom han hurtigt i Forgrunden blandt Kollegerne. Han var en meget impulsiv Natur og skyede hverken Arbejde eller Ofre, naar det var til Fordel for hans Stand. Ogsaa i mange Aar efter Rekonstruktionen af Foreningen havde han en fremtrædende Rolle i Foreningen. Aug. Olsen og E. Hestbech gik maaske mere stille med Dørene, men udførte ligeledes et fortjenstfuldt Arbejde til Gavn for Slagtermesterstanden.

Indenfor Foreningen satte man stor Pris paa disse Mænds opofrende Arbejde. Den 29. September 1919 blev E. Hestbech paa en Generalforsamling udnævnt til Æresmedlem, og paa Generalforsamlingen den 16. April 1929, faa Aar før sin Død, blev Pacharzina ogsaa Æresmedlem.

Foreningens første Bestyrelse bestod af: Pacharzina (Formand), E. Rotgaardt (Kasserer), E. Hestbech, L. Hertz og Aug. Olsen. Efter nogle Aars Forløb afløste Aug. Olsen Pacharzina som Formand, og H. N. Jepsen afløste

Rotgaardt paa Kassererposten og blev samtidig Foreningens Sekretær. Af Foreningens Stiftere og første Bestyrelsesmedlemmer er der kun een tilbage, som endnu har sin Bopæl i Esbjerg. Det er H. Nielsen Jepsen. Han og H. J. Jakobsen, Jerne, er Foreningens eneste levende Pionerer.

Ved en Festlighed paa Hotel Esbjerg 1905 indviedes Foreningens Fane, der var skænket Foreningen af Damerne. E. Hestbech blev Foreningens første Fanebærer.

I nyere Tid, hvilket vil sige i Tiden efter Genstiftelsen, var Johannes Mathisen Formand nogle Perioder, men iøvrigt var Magnus Sillasen nu i mange Aar en af Foreningens mest betydende og mest formaaende ledende Mænd.

Ved Foreningens Rekonstruktion 1918 blev L. Hertz Formand. Bestyrelsen bestod iøvrigt af Laurids Pedersen, Fr. Mathisen, Chr. Johansen og Magnus Sillasen. Magnus Sillasen afløste Aaret efter Hertz paa Formandsposten, og med Undtagelse af 3—4 Aar, hvor Formandshvervet varetoges af Johannes Mathisen og derefter af Daltor Olsen, virkede Magnus Sillasen i mange Aar som Formand. Han var særdeles velegnet til denne Post og udførte et betydningsfuldt og godt Arbejde for Esbjerg Slagtermesterforening. Det samme kan med fuld Føje skrives om Johannes Mathisen, der for godt en halv Snes Aar siden, efter Magnus Sillasen, atter traadte til som Formand, og som siden, med Undtagelse af godt et Aar, hvor V. Søndergaard var Formand, har varetaget dette Hverv til Medlemmernes fulde Tilfredshed.

Daltor Olsen var Formand i 1927, da Landsforeningen holdt sit Aarsmøde i Esbjerg.

Ved Siden af Formandshvervet har det af Hensyn til Foreningens Finanser naturligvis ikke været uden Betydning, at Foreningen havde Kasserere,

Skovgaards Fabrikker (Destruktionsanstalt)

Varde

betaler Dagens allerhøjeste Pris for Slagteaffald
og døde Dyr

Ring til 348 Varde

Jeppe Jensen, Skovgaard
Varde

Papir?
Poser?
Tryksager?
Dekoration?
Frøkjær's Papirhandel
Esbjerg
Telefon 1899 2 Linier

AKTIESELSKABET
VARDE BANK
(ESBJERG AFDELING)

Telefon **1818** 5 Linier

Kasse-Krediter og
Laan ydes
Veksler diskonteres

der kunde sørge for at holde Orden i Kassen. Kassereren var indtil for et Aar siden tillige Sekretær, og denne dobbelte Post har fra 1918 været i Hænderne paa Niels Hansen Gundersen, Frantz Mathisen, Chr. Johansen og Chr. Jensen. Sidstnævnte, der ellers skal interessere sig meget for Mekaniken, kan notere det største Antal Aar som Kasserer, og han beklæder stadig denne Post, men Sekretærarbejdet blev han fritaget for 1940, hvilket Aar det blev overdraget den nuværende Sekretær: Ejner Pedersen. H. M. Christiansen har flere Gange været Medlem af Bestyrelsen.

Bestyrelsen i Jubilæumsaaret 1941 bestaar af: Johannes Mathisen, Formand, Aksel Hansen, Næstformand, Ejner Pedersen, Sekretær, Chr. Jensen, Kasserer og Willy Hansen.

Til Forberedelse af Jubilæumsfesten blev nedsat et særligt Udvalg bestaaende af: Chr. Jensen, Formand, Willy Hansen og Richard Christiansen.

PRISER FØR OG NU.

Esbjerg Slagtermesterforenings Jubilæum finder Sted under en ny, forfærdende Krig, der i Voldsomhed overgaar Verdenskrigen 1914—18, og sandsynligvis ligesom denne vil medføre Rationering ogsaa for Kødets Vedkommende. Maksimalprisordningen for Kødhandelen, der kom 12. Juli 1941, har givet Slagtermestrene et betydeligt Ekstraarbejde og vanskeliggjort Arbejdet ved Kødsalget. De vigtigste af disse Maksimalpriser ser saaledes ud:

Ost en gros: J. P. Lund & Søn . Telf. 34

*Hvor Byens
Slagtermestre mødes*

Sands Restauration

Skolegade—Jyllandsgade

Hotel Spangsbergs

Sal og Lokaler anbefales

Telf. 1753-54-55
Statstelefon 19

Frands Thygesens

a la Carte-Retter

Appels Restauration

anbefales

Hotel WESTEND

anbefales

Fru Eske Sørensen . Telefon 807

ESBJERG
ANDELS-
SVINESLAGTERI

Svineslagteri

Kreaturslagteri

Pølsefabrik

Konservesfabrik

Destruktionsanstalt

Telf. 1903 . 1904 . 1905

Flæsk:

Bov med Skank	2,50
Bov uden Skank	2,80
Skinke med Skank	3,00
Skinke uden Skank	3,20
Brystflæsk	3,50
Karbon. m. Ryg u. Spæk ...	3,70
do. m. Ryg og Spæk ...	3,80
Mørbradstykke	4,00
Nakkefilet uden Ben	4,00
Spæk	4,00
Mellemkam	4,40—4,70
Flæskesmaakød	3,80
Hakket Flæskekød	3,40

Oksekød:

Hals (Kværk)	1,00
Bov med Skank	2,00
Bov uden Skank	2,40
Tykham	2,40
Bryst	2,40
Mellemskært	2,40
Halestykke	2,50
Tyksteg	2,70
Hel Steg	2,90
Højreb	2,90—3,30
Tyndsteg	3,50
Oksesmaakød	2,80

Slagteriaffald af Svin:

Brystben og andre Ben	1,20
Nyrer	1,30
Hjerter	1,70
Lever	3,70

Slagteriaffald af Okser:

Hjerter og Nyrer	1,20
Lever	3,20

Priserne, der er pr. kg, gælder Oksekød af 1. Kvalitet, 2. Kval. 20 Øre mindre pr. kg. Maksimalprisen paa Fedt varierer fra 4,02 til 4,42 pr. kg.

Under Verdenskrigen 1914—18 laa Priserne gennemgaaende højere. Men før Verdenskrigen, medens vi endnu havde normale Forhold og hvor Udviklingen gik sin rolige og stilfærdige Gang, laa Priserne langt længere nede. Den Gang kostede f. Eks. $\frac{1}{2}$ kg godt Oksekød 35 Øre og $\frac{1}{2}$ kg skært Kød 50 Øre. Lammekød kostede 40—50 Øre, Flæskekød 45—50, Kød af Fedekalv 35—50 og Kød af Spædekcalv 20—25 Øre pr. Halvkilo.

Fedt, der den Gang var en billig Smørelse til Brødet, er under denne Krig, hvor Landet siden den 9. April 1940 har været besat af den tyske Værnemagt, en saa sjælden og dyr Vare, at det kun lykkes faa Husholdninger at sikre sig et halvt Kilo med lange Mellemrum.

En Slagterregning fra 1888 viser følgende Priser:

4 Pd. Flæsk Kr. 1,60, 6 Pd. Lammekød Kr. 2,00, 3 Pd. Oksekød Kr. 1,20, 3 Pd. Oksekød og en Skank Kr. 1,60 og $10\frac{1}{2}$ Pd. Svinehoved Kr. 2,10.

De store Stigninger i Kødpriserne fra dengang til nu skyldes de voldsomt stigende Kreatur- og Svinepriser.